

ZBIVANJA

ŠIROM KATEHETSKOG SVIJETA

Rudi Paloš

Nakon što su 1987. godine širom Filipina proslavili „euharistijsku godinu“, a 1989. „biblijsku“, filipinski su biskupi odlučili 1990. godinu proglasiti „katehetskom“. Povod za tu hvale vrijednu odluku je želja za produbljenjem dosad organiziranih „godina“ kao i dva izrazito katehetska razloga. Naime, filipinski nacionalni katehetski direktorij u broju 64 kaže: „Temeljni problem Crkve na Filipinima jest kateheza, tj. poduka i dozrijevanje u vjeri, a ne početno navještanje vjere.“ Drugi je povod novi, nedavno proglašeni, filipinski ustav kojim je vjeronauk postao redoviti školski predmet i u državnim školama. O značaju priprema „katehetske“ godine govori i impozantan broj osoba uključenih u organizacijski odbor: ima ih točno 250.

* * *

Od 27. ožujka do 3. travnja 1989. održan je u Chicagu (SAD) *susret nacionalnog udruženja katoličkih odgojitelja* na temu: „Katolički odgoj: dar Crkvi“.

* * *

Od 2. do 6. travnja 1989. održan je u Sacramentu (Kalifornija, SAD) *godišnji susret ravnatelja biskupijskih katehetskih ureda SAD* na temu: „Oblici katehetike: slike, glasovi, potхвати.“

* * *

Od 20. do 23. travnja 1989. održan je u St. Anselm's Collegu u Manchesteru (New Hampshire, SAD) susret na temu: *Vjera koja traži razumijevanje: učenje i katolička predaja*.

* * *

Od 19. do 23. lipnja 1989. održan je u Centru za religioznu telekomunikaciju sveučilišta u Daytonu (Ohio, SAD) susret na temu: *Priopćivanje evanđelja u elektronsko doba*.

* * *

U srpnju 1989. predstavljen je filipinskim biskupima tekst prvog dijela novog filipinskog nacionalnog katekizma: „Katekizam kršćanskog nauka“. Taj prvi dio, tekst kojega je bio odobren na zasjedanju BK Filipina u siječnju 1990, ima slijedeći sadržaj: *Uvod*: a) Tko je filipinski katolik; b) Božji poziv: objava; c) Naš odgovor: vjerujemo; d) Naša nevjera. *Prvi dio: Krist, naša istina*: a) Katolički nauk: Krist naša istina; b) Bog, svemogući Otac; c) Stvoritelj neba i zemlje; d) Čovjekov otpad od slave; e) Bog obećaje Spasitelja; f) Isus Krist: poslanje i osoba; g) Krist je umro; h) Krist je uskrsnuo i doći će ponovno. Svako poglavlje ima uvodni dio, obrazlaganje (tzv. kontekst), izlaganje, povezivanje, pitanja i odgovore.

* * *

Od 12. do 14. srpnja 1989. održan je u gradu Ibaque (Kolumbija) *Peti kolumbijski kate-*

hetskog kongresa na temu: „Obiteljska kateheza i obnova župe“, s posebnim osvrtom na dokumente „Familiaris consortio“, „Catechesi tradendae“ i „Christifideles laici“. Prvi kolumbijski nacionalni kongres održan je u Bogoti u srpnju 1962. na temu „Organizacija i razvoj bratovštine kršćanske nauke u njezinim različitim ograncima“. Drugi kongres održan je u srpnju 1965. u gradu Cali na temu „Kateheza i prva pričest“. Treći kongres održan u Bucaramangi u srpnju 1974. obradio je temu „Kateheza odraslih“ s posebnim naglaskom na obiteljsku katehezu i na upotrebu sredstava društvenog priopćivanja u katehezi. Četvrti kongres, održan u Pereiri u srpnju 1981. obradio je temu „Kateheza u današnjoj župi“.

* * *

Od 17. do 23. srpnja 1989. održan je u Mendezu kraj Rio de Janeira (Brazil) *Drugi latinskoamerički seminar biblijskog pastoralna* na kojem se okupilo 83 sudionika – predstavnici CELAMA, nacionalnih komisija za biblijski pastoral kao i članovi svjetske biblijske federacije (FEBICAM). Tema susreta bila je: „Biblija u novoj evangelizaciji latinskoameričkih naroda“ kao priprava na proslavu pet stoljeća otkrića Amerike i drugog tisućljeća utjelovljenja božanske Riječi.

* * *

Njemačko katehetsko vijeće (DKV) organiziralo je u suradnji s Pedagoškom zakladom „Cassianum“ ljetni religioznopedagoški tečaj u Donauwörthu (SRNJ) od 31. srpnja do 3. kolovoza 1989. na temu: *Religioznost u pokretu – budućnost našeg vjerovanja*.

* * *

Od 13. do 20. kolovoza 1989. Katolička Crkva u Čileu je proslavila *Tjedan mladih* pod geslom: *želimo naviještati Istinu i Život*, kao poziv mladima da naviještaju Krista, koji je Put, Istina i Život. Nedjelja 13. kolovoza bila je dan „navještanja i proglašenja“ Tjedna. Animatori omladinskih skupina, a po mogućnosti i župnici, okupili su se uz biskupe na zajedničko euharistijsko slavlje. Četvrtak, 17. kolovoza, bio je „Dan molitve“ mladih. Subota, 19. i nedjelja 20. bili su dani „susreta mladenačkog izra-

žavanja“. To su bili trenuci u kojima su mladi proglasili istinu i život na njima svojstven način: pjesmom, tjelesnim izražavanjem, kazališnim predstavama i sl.

* * *

Od 4. do 9. rujna 1989. održan je u Limi (Peru) *treći peruanski socijalni tjedan* što ga je, u suradnji s limskim teološkim i građanskim sveučilištem sazvala BK te zemlje na temu: „Promicanje socijalnog nauka Crkve“. Prvi takav tjedan organiziran je 1958. godine, također u Limi, na temu „Društveni zahtjevi katolicizma u Peruu“. Drugi tjedan, održan u Arequipi 1961, obradio je temu „Vlasništvo“.

* * *

17. rujna 1989. proslavljena je širom SAD *katehetska nedjelja* na temu *Kateheza: upoznati i zadobiti udio u milosrdnog Boga*. Pripravni materijali, sakupljeni u prigodnoj knjižici, bili su na raspolaganju već 1. travnja 1989. Običaj slavljenja „katehetske“ nedjelje početkom školske godine ustanovili su katolički biskupi SAD još 1935. godine.

* * *

Od 17. do 20. rujna 1989. održan je u Bad Honnefu (SRNJ) *godišnji sastanak pedagoga religije* na temu „U one dane poslat ću Duha svojega... Proročke dimenzije feminističke teologije i njezin utjecaj na religioznu pedagogiju“.

* * *

Od 18. do 24. rujna 1989. održan je u Pakistanu *prvi nacionalni katehetski tjedan* na temu: *Kateheza, zajednička odgovornost svih u Crkvi*. Tjedan se praktički održavao po pojedinim župnim zajednicama, na temelju općih smjernica što ih je, zajedno s posterima i drugim pripremnim materijalima, priredio nacionalni katehetski ured. Biskupijski katehetski uredi potrudili su se da se zatim na župnoj razini pristupi konkretizaciji smjernica. Tako su neki biskupijski kat. uredi organizirali posebne programe: simpozicije, diskusije, susrete s katehistima. Vrhunac tjedna bila je nedjelja 24. rujna kad je u župnim zajednicama slavljen zajednička euharistija. U Karačiju su npr. uz pojedine tiskane materijale (poster, okružnice, knjižice) održani pripravni susreti za nastavni-

ke na kojem se okupilo 87 nastavnika iz te biskupije. Posebnu su pažnju izazvali „dani“ posvećeni obiteljima, mladima, katehistima koji su bili ispunjeni razgovorima, igrama, molitvom.

* * *

Odjel za religiju sveučilišta u Manitobi (Kanada) organizirao je od 21. do 23. rujna 1989. susret na temu: *Proučavanje religije: pravci razvoja za dva slijedeća desetljeća*. Na susretu je razmatrana uloga proučavanja religije na građanskim sveučilištima s posebnim osvrtom na njihovu prošlost, sadašnjost i budućnost.

* * *

Od 22. do 24. rujna 1989. održan je u Fuldis (SRNJ) *drugi kongres katoličkih vjeroučitelja u zapadnonjemačkim gimnazijama* na temu: „Vjera između prosvjetljenog razuma i iracionalizma“. Održani su slijedeći referati: „Odnos mladih prema religiji i posljedice za prenošenje vjere“ (R. Köcher); „Tajna stvaranja i objava spasenja. Odgovor Biblije na izazov nove religioznosti“ (E. Haag); „Kršćanska umjetnost i arhitektura između klasicizma i romantike“ (H. Pfeiffer); „Posredovanje smisla u poreligioznom vremenu“ (H. Lübbe); „Vjera u procesu – crkvenopovijesne perspektive teološkog razvoja od prosvjetiteljstva do II. vat. sabora“ (K. Wittstadt).

* * *

Od 29. rujna do 1. listopada 1989. organizirala je Katolička akademija iz Freiburga (SRNJ) seminar na temu: *Pitanje nastave vjeronauka u školi*.

* * *

Od 11. do 14. listopada 1989. održan je u Buenos Airesu (Argentina) *Kongres o katoličkom odgoju* na kojem su se okupili predstavnici 2.250 crkvenih odgojnih ustanova iz te latinskoameričke zemlje.

* * *

Od 2. do 6. listopada 1989. održan je u Bogoti (Kolumbija) susret *Crkva i zdravlje u Latinskoj Americi* što su ga zajednički organizirali Odjel za društveni pastoral CELAM-a i Međunarodna federacija udruženja katoličkih liječnika.

* * *

Od 19. do 21. listopada 1989. g. organizirao je DKV u suradnji s Comenius-Institutom iz Münchena i Katedrom za evangeličku teologiju sveučilišta u Würzburgu evropski simpozij na temu: *Putovi religioznog priopćivanja. Stvaralački vidovi rada s hendikepiranima*. Na simpoziju su iznesena iskustva iz Škotske, Engleske, Poljske, Švedske, Danske, Švicarske, Austrije, SRNJ, DRNJ i Nizozemske.

* * *

26. listopada 1989. biskup K. Lehmann dodijelio je u Mainzu u ime BK SRNJ *katoličku nagradu za najbolju dječju knjigu 1989. g.* spisateljici Sonji Levitin za knjigu „Povratak u Jeruzalem“ („Heimkehr nach Jerusalem“, Beč 1988, 204. str., 19,60 DM). Taj dječji roman uzbudljiva je priča o „Operaciji Mojsije“, potvratu spasavanja 20.000 etiopskih Židova. Roman opisuje doživljaje dvije židovske djevojke, kojima je, usred mnogobrojnih stradanja i opasnosti, jedina nada da će jednoga dana vidjeti Jeruzalem.

* * *

U Innsbrucku (Austrija) je od 26. do 28. listopada 1989. održan *Sveaustrijski katehetski tjedan* na temu: „Navještaj vjere kao otkriće vjere. Simpozij u spomen J. A. Jungmanna“. Održana su slijedeća predavanja: „J. A. Jungmann kao čovjek i učitelj“ (H.-B. Meyer); „Usredotočiti sveukupno kršćanstvo: počeci Jungmannovih teoloških ideja“ (R. Pacik); „Značenje J. A. Jungmanna kao katehetičara za sadašnjost i budućnost“ (H. Pissarek–Hudelst); „Navještaj vjere kao otkriće vjere – o teologiji materijalno-kerigmatskog obrata“ (G. Bitter). O poticajima koji se mogu izvesti za religiozni odgoj i katehezu, kao zaključak Tjedna, govorio je W. Langer.

* * *

Od 30. listopada do 3. studenoga 1989. održan je u Bogoti (Kolumbija) *Prvi latinskoamerički susret o pastoralu zatvorenika* na kojem je bilo prisutno 30-tak sudionika. Susret je organizirao Odjel za društveni pastoral CELAMA u suradnji s međunarodnom udrugom zatvorskih kapelana.

* * *

Indijski nacionalni biblijsko-katehetsko-liturgijski centar organizirao je od 30. listopada do 25. studenoga 1989. god. *Peti katehetski tečaj* za pastoralne djelatnike.

* * *

Od 10. do 13. prosinca 1989. održan je u Ženevi kolokvij što su ga zajednički organizirali Ekumensko vijeće Crkava i Svjetska luteranska organizacija. Na susretu je odlučeno da se pristupi stvaranju *Agencije ekumenskih vijesti*, koja će biti neovisna od velikih, a često ujedno i „totalitarnih“ svjetskih agencija. Novoosnovana agencija izdat će bilten na njemačkom, engleskom, španjolskom i francuskom jeziku kao i posebni oblik „televizijskih“ novina, tzv. „teletekst“. Prema predviđanju, ovaj bi nacrt mogao dobiti svoje konkretne obrise krajem 1990. godine.

* * *

Od 17. do 19. siječnja 1990. održan je u prostorijama sveučilišta u Pretoriji (Južnoafrička Republika) *22. godišnji kongres južnoafričkog misiološkog društva* na temu: „Misiologija na putu: u dijalogu s Davidom Boschom“.

* * *

Od 23. do 25. veljače 1990. održana je u „Omni-Shoreham“ Hotelu u Washingtonu (SAD) *Osamnaesti godišnji susret za religiozni odgoj istočnoobalnog područja SAD*. Uvodno predavanje bilo je povjereno biskupu R. Luckeru (tema: „Hrana za put. Kateheza uvođenja u kršćanstvo“). Održana su slijedeća predavanja: „Uvođenje zajednice u Predaju“ (E. Ford), „Ljudska intimnost u zajednici: kruh i vino za život“ (F. Ferder i J. Heagle); „Uvođenje zajednice u vjeru kroz bogoštovlje“ (L. Deiss); „Uvođenje za kršćanski život“ (J. Butler).

* * *

Od 13. do 15. ožujka 1990. održan je u Erbacher Hofu (Mainz – SRNJ) studijski sastanak na temu: *Suvremeni razvoj na području pedagogije i posljedice za religioznu pedagogiju*.

* * *

Na *Njemačkom katoličkom danu* u Berlinu, od 23. do 27. svibnja 1990. njemačko katehetsko društvo DKV priprema katehetski forum na

temu: „Govor o Bogu i posljedice. Prenošenje vjere danas“. Drugi pothvat što ga također priprema DKV bit će „radionica“ o aktualnim pitanjima navještaja i prenošenja vjere u suvremenom društvu.

* * *

Prema mišljenju A. Kanjamala, što ga je izrazio na predavanju održanom u kolovozu 1988. g. na susretu azijskih biskupa u Suwonu u Južnoj Koreji, u *povijesti evangelizacije Indije* moguće je razlikovati šest „valova“ misijskog djelovanja i navještaja kršćanstva: 1. sirske kršćani malabarskog obreda⁶ u Kerali; 2. misije za vrijeme portugalskog koloniziranja (npr. u Goi); 3. misije među ribarima Koromandela, južno od Madrasa; 4. masovna obraćenja u Chotanagpuru (počevši od 1885. g.); 5. obraćenja u Asamu i u sjeveroistočnoj Indiji (nakon 1889. g.); 6. navještaj radosne vijesti siromasima i zapuštenima (nakon 1870. g.). Nakon što je 1969. u Bangaloru održan sveindijski seminar, do izražaja dolazi želja za dijalogom s drugim religijama kao i sve izraženija inkulturacija kršćanstva koja vodi računa o bogatoj indijskoj kulturi i duhovnosti. Danas se, budući da postoje stroge odredbe suvremenog indijskog ustava, gotovo ne može govoriti o izravnom navještaju evanđelja nekršćanima. Stoga se evangelizacija odvija neizravnim širenjem kršćanske kulture i kršćanskih vrednota, napose u školama, koje većinom pohađaju upravo nekršćani. Važna je oznaka suvremenog indijskog kršćanstva i „cjelovito oslobođenje osobe u zajednici“.

* * *

Od 19. do 25. kolovoza 1990. održat će se na torontskom sveučilištu (Kanada) *33. međunarodni kongres o azijskim i afričkim kulturama* (ICANAS = International Congress of Asian and North African Studies, donedavno: International Congress of Orientalists) na temu: „Susreti među kulturama“.

* * *

Društvo njemačkih profesora katehetike (AKK) priprema za jesen 1990. kongres na temu: „Pravda, mir i očuvanje stvorenog. O teološkoj i religiozno-pedagoškoj važnosti procesa pomirenja“.

* * *

DKV (Deutscher Katecheten Verein) namjera, u suradnji s predstojnicima kat. djela u pojedinim evropskim zemljama 1992. g. organizirati simpozij/kongres katehetskih stručnjaka na temu: *Inkulturacija vjere u Evropi*.

* * *

Njemački biskupi pripremaju novi katolički katekizam za odrasle. Bio bi to zapravo *drugi dio njemačkog katekizma za odrasle* objavljenog 1985. godine. Nacrt novog, drugog dijela, koji obrađuje moral (radni naslov glasi: „Brak i obitelj“ dostavljen je biskupima na njihovom redovitom jesenskom zasjedanju 1989. godine. Do 15. siječnja 1990. biskupi su pripremnoj komisiji trebali dostaviti svoje prijedloge i primjere. Predviđa se da bi komisija, nakon pregleda i usklađivanja teksta s dostavljenim primjedbama, predložila novi tekst biskupima krajem 1990. godine. Tada bi, kako se predviđa, trebao biti objavljen i novi „Svjetski katekizam“ (kako neki rado nazivaju katekizam što ga priprema Sveta Stolica, tj. Zbor za nauk vjere) pa bi se tekst njemačkog katekizma mogao uskladiti i s tim vatikanskim dokumentom.

* * *

Na svom XXI. redovitom zasjedanju, u ožujku 1987. latinskoamerički biskupi zaključili su da njihov Odjel za katehezu (CELAM-DECAT: Consejo episcopal latinoamericano - Departamento de catequesis) pripremi poseban katehetski program za pet godina priprema na proslavu pet stoljeća evangelizacije Latinske Amerike. Odjel je u tu svrhu pripremio 15 programa u kojima je zacrtano 35 ciljeva i objavio ih u posebnoj knjižici. Glavni cilj CELAM-a tijekom tog pripremnog petogodišta jest: „Promicanje nove evangelizacije naroda Latinske Amerike, s naglaskom na evangelizaciji kulture, kako bi se u Kristu prihvatilo, pročistilo, obnovilo i usavršilo tu, u osnovi katoličkom vjerom prožetu kulturu da bi se zatim, polazeći od latinskoameričkog identiteta, suočilo s izazovom inkulturacije evanđelja i dijalogom među kulturama“. Poseban cilj DECAT-a je: „promicanje, u obliku služenja biskupskim konferencijama, inkulturacije latinskoameričke kateheze, kako bi nova evangelizacija zahvatila duboke korijene raznolikih očitovanja kultura na latinsko-

američkom kontinentu“. Bilo bi preopširno kad bismo ovdje pokušali dati makar i kratak sažetak pojedinih programa, zato ćemo navesti samo naslove. Spomenimo da je za svaki program posebno objašnjeno koji su mu ciljevi i koje su djelatnosti u tom smislu predviđene, zatim tko su odgovorni kao i mjesta te datumi za pojedine sastanke, imenovanja i odluke. Osim toga, svaki program predviđa poseban način sprovođenja, koji je objašnjen u uvodu. Evo naslova predviđenih programa: Institucionalna animacija i usklađivanje kateheze na području Latinske Amerike; Održavanje II latinskoameričkog katehetskog tjedna u kolovozu 1990. u Bogoti (Kolumbija); Društveni nauk Crkve i kateheza; Liturgija i kateheza; Pučka pobožnost i kateheza; Školski vjeronauk i kateheza; Audiovizualna sredstva i kateheza; Inkulturacija i kateheza; Latinskoamerička katehetska i biblijska knjižnica; Izobrazba animatora na biskupijskim razinama kao i katehista i ostalih katehetskih djelatnika; Širenje smjernica DECAT-a; Priprema i objavljivanje povijesti kateheze u Latinskoj Americi; Promicanje i objavljivanje časopisa „Catequesis Latinoamericana“; Suradnja katehetskih i biblijskih djelatnika; Dijalog i suradnja s raznim Biblijskim (nekatoličkim) društvima.

* * *

Prema istraživanju što ga je proveo Odjel za pastoral djece i mladih torinske biskupije o odnosu mladih prema župi, mladi osjećaju konkretan problem kad je riječ o „pripadnosti“ župnoj zajednici. Tek 20% mladih pripada jednoj od župnih skupina i poistovjećuje se sa župnom zajednicom. Drugim riječima, 31. prosinca 1988. u gradu Torinu je bilo 55.322 dječaka i djevojčice u dobi od 10 do 14 godina. Od tog broja njih je 32.000, tj. 57,8% sudjelovalo u nekom od pothvata što ih je organizirala župna zajednica. Većinom je tu bila riječ o sudjelovanju u vjeronaučnim skupinama organiziranim po istim župama. Mladih između 15 i 24 godine u Torinu u to isto vrijeme ima 150.524. Od tog broja njih tek 10,3%, odnosno 15.530, sudjeluje u nekom od župnih pothvata, što ukazuje na udaljavanje vezano uz razdoblje neposredno nakon podjeljivanja sakramenta potvrde. U isto

vrijeme 12,2% mladih Torinjana pripadaju raznim crkvenim skupinama i udruženjima.

* * *

Torinski „Biskupijski centar za formaciju pastoralnih djelatnika“ organizira već nekoliko godina dvogodišnji tečaj za pastoralne djelatnike laike na temu „Apostolsko vjerovanje“. To su muškarci i žene koji, zajedno sa svećenicima i časnim sestrama, animiraju, usklađuju i programiraju crkveno djelovanje u konkretnom pastoralnom i katehetskom radu u svojim župnim zajednicama. Dosad je taj tečaj završilo 527 polaznika. Tečaj ima pet ciljeva: 1) postići sažeto i životno poznavanje kršćanske poruke; 2) izreći vjeru govorom značajnim za današnjeg čovjeka; 3) oživotvoriti vjeru u svakidašnjem životu i pastoralnom djelovanju; 4) doživjeti iskustvo kršćanske zajednice kao zajednice koja je na putu; 5) naučiti metodu ekipnog rada. Tečaj se, naravno, organizira uvečer (29 susreta tijekom jedne školske godine). Uz to se svake godine organiziraju i tri dodatna vikend susreta. Tečaj ne predviđa samo klasična predavanja, nego i aktivno sudjelovanje sudionika u istraživanjima, vježbama i zajedničkoj molitvi. Osnovna literatura su „Biblija“ i „Dokumenti Drugog vatikanskog sabora“. Prva godina obrađuje slijedeće teme: a) Vjerujem; b) Vjerujem u Boga Oca; c) Vjerujem u Isusa Krista; d) Vjerujem u Duha Svetoga. Tri vikenda: a) Deset Božjih zapovijedi; b) Blaženstva; c) Novi život u Duhu. Druga godina: a) Vjerujem u Crkvu; b) Ispovijedam jedno krštenje; c) Ispovijedam oproštenje grijeha; d) Vjerujem u život vječni. Tri vikenda: a) Povijest biskupijskog pastorala i liturgijske obnove u biskupiji; b) Isto kao prošli vikend; c) Povijest promjena na području kulture u biskupiji te organizacija i djelovanje biskupijskog karitasa.

* * *

Danas su u katehezi često ističe važnost izbora konkretnih ciljeva i uloga tzv. „hoda“, tj. programiranog slijeda katehetskih susreta i odgoja u vjeri. S. Pintor predlaže slijedeći plan „hoda“ za adolescente (usp. „Catechesi“, Torino, 58(1989)8,24–31). Opći ciljevi programa jesu: formiranje kritičke svijesti, prihvaćajući kao mjerilo Božju riječ; odgoj za izbor vrednota

koje daju smisao životu; sposobnost tumačenja činjenica kako bi se u njima otkrio Božji poziv; otkrivanje sredine i okoliša koji nas okružuje, što posljedično uključuje osobno i zajedničko zalaganje, kao odgovor na pojedinačne potrebe i zahtjeve. Neki od konkretnih ciljeva hoda u vjeri s adolescentima: a) pomoći odgajaniku da upozna samoga sebe; b) pomoći odgajaniku da upozna stvarnost koja ga okružuje; c) pomoći odgajaniku da nauči tumačiti stvarnost u koju je uključen; d) odgajati odgajanika za smisao za istinu; e) odgajati odgajanika za slobodu i čestitost; f) odgajati za izbor životnoga zvanja (brak, posvećeni život, svećeništvo, razni oblici sebedarja i služenja zajednici...). Cijeli program odvija se na razini produbljivanja i odgoja spoznaje, stavova i ponašanja, imajući u vidu konkretan život mladog čovjeka, promičući njegov osobni susret s Kristom, upoznavajući ga s crkvenom zajednicom, uvodeći ga u iskustvo crkvenog slavlja i molitve i naglašavajući osobno zalaganje i svjedočenje.

* * *

U maloj sicilijanskoj župi Niscemi djeluje skupina mladih pod simboličnim nazivom, koji bismo na hrvatskom mogli izreći kao: „Tragajuće kazalište“. Skupina se ističe, naravno, kazališnim predstavama, ali i, što je izravno uključeno u način rada kao i u tematiku predstava koje sami pripremaju i izvode, trajnim katehetskim radom. U gotovo dvadesetogodišnjem postojanju skupina je pripremila i izvela razne predstave. U početku su to bile komedije (1972–1977). Npr.: „Muška djeca, ženska djeca“, komedija priređena na sicilijanskom dijalektu, koja obrađuje temu diskriminacije među spolovima. Zatim su slijedile predstave povijesnog sadržaja (1979–1981), odnosno društvena problematika (1982–1986): „Sjene“: problem abortusa; „Putevima droge“; „Starost“; Tema o zaštiti okoliša). „Sveta skazanja“ označavaju dvogodište 1982–1983 („Veliki petak“, „Marija“, „Krunica“). Zadnje razdoblje označavaju biblijska bdijenja i scenski prikazi (1983–1986) u kojima se, uz pomoć mimike, plesa i recitacija obrađuju biblijski sadržaji: „Stvaranje“; „Tri dječaka u užarenoj peći“; „Knjiga života“, predstava koja nastoji prikaz

zati suočavanje ljudskog iskustva s otajstvom Krista; „Kain“, o problemu nasilja i drugih oblika zločina; „Noa, proroštvo novoga svijeta“, skazanje koje obrađuje probleme gubitka smisla za vrednote u suvremenom društvu i nastoji pokazati putokaz nade; „Eva“, recital o položaju žene u današnjem svijetu; „Dnevnik sanjaoca“, problem ljudi koji, živeći u svijetu snova, nemaju više smisla za konkretan život.

* * *

Belgijska izdavačka kuća „Lumen vitae“ počela je izdavati male knjižice pod zajedničkim nazivom „Katehetska pedagogija“, što ih je priređuju suradnici istoimenog međunarodnog katehetsko-pastoralnog instituta sa sjedištem u Bruxellesu. Prva knjižica, *Živjeti sakramente s djecom* (autor: Luc Aerens, izd. 1988), sadrži slijedeće dijelove: Uvod: *Nejasnoće i problemi pastoralna sakramenata*. Prvi dio: *Podloge za tehnike animiranja sakramenata*. načini animiranja; osnovni elementi sakramentalnog animiranja; animiranje sakramenata i teologija ljepote; grupna dinamika djece i mladih; slavlja bez svećenika. Drugi dio: *Tehnike animiranja za proživljavanje pojedinog sakramenta* (primijenjeno na sve sakramente pojedinačno). Druga knjižica *Patnja i smrt. Kako govoriti o njima?* (autorica: Claire Kebers, izd. 1989) ima tri dijela: *Govoriti o patnji*: govoriti o patnji; živjeti s patnjom; boriti se protiv patnje; žalost; suosjećati, ali kako?; riječ koja je plod vjere; *Dijete i smrt*: dijete i smrt; dijete i žalost; dijete i smrt. *Odrastao čovjek i smrt*: tjeskoba; pet unutarnjih etapa; odnosi s obitelji; pravo na istinu; traženje eutanazije; traženje duhovnog.

* * *

Filipinska biskupijska komisija za katehezu i katolički odgoj objavila je 1979. godine knjigu *Oblici religioznog odgoja na Filipinima danas*, u kojoj su bili prikazani razni vidovi religioznog odgoja u toj izrazito katoličkoj azijskoj sredini. O desetoj obljetnici objavljivanja tog djela, izdana je knjiga pod istim naslovom, uz dodatak: *Drugi dio*. Riječ je zapravo o novoj knjizi, koja prikazuje situaciju na Filipinima godine 1989. Rezultat istraživanja je knjiga (204 stranice srednjeg formata) ispunjena mnoš-

tvom grafičkih prikaza koji detaljno prikazuju rezultate ankete provedene 1988. godine. Anкета se sastojala od 13 stranica na kojima je bilo postavljeno 31 pitanje (opća situacija u župi; situacija u javnim osnovnim i visokim školama; katehisti i njihova formacija; katehetska pomagala; izvori financiranja; opće potrebe i poteškoće u katehetskom radu). Filipini su u crkveno-organizacijskom pogledu podijeljeni na 12 pokrajina odnosno 75 crkvenih područja na kojima se nalaze 2.193 župe. U njima djeluje, uz svećenike, redovnike, redovnice i sjemeništarce i 26.634 katekista laika (od toga je 77,9% žena). 43% od ukupnog broja svih katekista su kućanice, 27% su studenti, 8,6% nastavnici, 3,7% umirovljeni nastavnici, a isto toliko ima i aktivnih službenika. S obzirom na raznu dob katekiziranja prevladavaju, po redoslijedu prednosti i zauzetosti, slijedeće aktivnosti: a) za djecu (priprava na sakramente, tjedni katekizam, izobrazba katekista, susreti pobožnih organizacija i klubova, duhovni susreti i duhovne vježbe); b) za mlade (priprava na sakramente, duhovni susreti i duhovne vježbe, susreti pobožnih organizacija i klubova, proučavanje Biblije), c) za odrasle i za bračne parove (priprava na sakramente, bračna savjetovaništa, duhovni susreti i duhovne vježbe, susreti pobožnih organizacija i klubova, proučavanje Biblije). Zanimljivo je napomenuti da i katehisti dobrovoljci (tj. oni kojima to nije glavno zanimanje) dobivaju određenu novčanu naknadu, npr. u obliku nadoknade za put do mjesta održavanja katehetskog susreta. Druga zanimljivost: 68,5% župa ima određeni oblik „katehetskog centra“, a 26% ima i posebnu „katehetsku knjižaru“. Većina materijalnih izdataka pokriva se novcem od nedjeljne milostinje (44,75%), drugi dio dolazi od posebnih akcija (32,93%) odnosno od mjesnih dobročinitelja (29,19%) ili iz nekih drugih izvora. Kao glavne poteškoće za još uspješniju katehizaciju navode se materijalni razlozi (nedostatak novčanih sredstava kao i katehetskih materijala), zatim nedovoljna priprema katehista kao i nedostatan broj katehista, a ne treba zanemariti ni slabo posvješćivanje župljana odnosno nedostatnu organizaciju i planiranje.

* * *

Francuski biskupi namjeravaju na svom redovitom godišnjem zasjedanju u Lurdu u jesen 1990. godine razgovarati o župi. U tu je svrhu osnovana posebna komisija koja će nastojati pripremiti materijale za to zasjedanje, na temelju tri osnovne točke: 1. Analiza značajnih

iskustava preustrojstva župe na selu, suodgovornosti svećenika i laika kao i posebnosti župa u novostvorenim gradskim područjima; 2. Usklađivanje rječnika koji se na tom području upotrebljava u Francuskoj; 3. Pojašnjavanje uloga raznih djelatnika u životu župske zajednice.